

Międzynarodowe Centrum
Badań nad Fenomenem
Solidarności

NSZZ
SOLIDARNOŚĆ
KOMISJA KRAJOWA

Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA

SOLIDARNOŚĆ **JAKO WSPÓLNOTA** **I BRATERSTWO** **LUDZI PRACY**

Solidarity as a communion and brotherhood of working people

19-20 Listopada 2021 | Online

Organizatorzy:

- ▶ Papieska Akademia Nauk Społecznych
- ▶ Komisja Krajowa NSZZ "Solidarność"
- ▶ Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
- ▶ Międzynarodowe Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności

Opis konferencji

Dwudniowa konferencja *Solidarność jako wspólnota i braterstwo ludzi pracy* zaplanowana na 19-20 listopada 2021 w Papieskiej Akademii Nauk Społecznych w Rzymie ma dotyczyć potrzeby ożywienia ducha Solidarności na poziomie międzynarodowym.

Idea solidarności, która czterdzieści lat temu skonkretyzowała się w świadectwie polskich robotników i NSZZ Solidarność, nie straciła swojej aktualności. Otworzyła ona nowy rozdział dla ruchów robotniczych poprzez doprowadzenie do upadku ideologii marksistowskiej. Obecnie wymaga ona jednak pogłębienia i twórczego rozwoju z powodu przemian politycznych i gospodarczych, jakie miały miejsce w świecie od sierpnia 1980. Naszym zdaniem pogłębione i uwspółcześnione rozumienie idei solidarności, wyrażone w świetle katolickiej nauki społecznej, ma potencjał do rozwiązywania kryzysów, z jakimi zmagają się ludzie pracujący na całym świecie.

Diagnoza tych kryzysów nie jest jeszcze zakończona, ale wystarczy dostrzec, że obecnie społeczność robotników została w dużej mierze zakłócona. Nowe formy pracy izolują coraz więcej pracowników, pozostawiając ich samych przed wolnym i często zmanipulowanym rynkiem.

Przepisy międzynarodowe w sprawie taryf celnych i handlu skutkują zglobalizowaniem kapitału i handlu, podczas gdy obrona praw pracowniczych pozostała jedynie na poziomie krajowym. W rezultacie wielki biznes może łatwo przesunąć miejsca pracy do krajów, które oferują niskie płace, niski poziom ochrony praw pracowniczych i brak poszanowania godności pracowników. Na istniejącą sytuację nakładają się również dodatkowe trudności związane z pandemią.

Dlatego istnieje potrzeba umieszczenia wspólnoty robotników w centrum życia narodów, aby każdy pracownik był twórczym podmiotem własnej pracy.

W tym celu pragniemy zuniwersalizować polskie doświadczenie solidarności i ożywić jej ducha, ale już nie w wymiarze lokalnym, narodowym, lecz globalnym,

aby powszechnie dostrzegano godność pracy człowieka a wszyscy uczestnicy życia gospodarczego byli objęci sprawiedliwym prawem i mogli liczyć na uczciwe wynagrodzenie.

Powstanie i rozwój Solidarności w Polsce było możliwe dzięki silnym inspiracjom chrześcijańskim i katolickiej nauki społecznej. Ta myśl jest obecna także i dzisiaj, bowiem Magisterium Kościoła odpowiada na wyzwania współczesności. Dlatego podczas konferencji chcemy nawiązać do tego nauczania a szczególnie do nowej encykliki Papieża Franciszka *Fratelli tutti*, który w ostatnich latach był i jest głównym orędownikiem osób biednych, marginalizowanych i wykluczonych.

Nawiązując jeszcze do roli chrześcijaństwa w kształtowaniu się polskiego doświadczenia solidarności pragniemy podkreślić jak ważną rolę dla ludzi pracy odgrywała Eucharystia, która jest źródłem życia chrześcijańskiego. Eucharystyczne doświadczenie komunii miało wpływ na polskie doświadczenie solidarności, na budowę wspólnoty i braterstwa między robotnikami a następnie między członkami różnych grup społecznych i zawodowych. Była to wspólnota ponad podziałami i ponad partykularnymi interesami jednostek.

Z kolei wśród bogactwa inspiracji zawartych w katolickiej nauce społecznej chcemy zwrócić szczególną uwagę na harmonizującą z ideą solidarności koncepcję nowej ekonomii (Ekonomii Franciszka) i potrzebą nowego ruchu pracowniczo-związkowego. Omówimy wyzwania związane ze światową ekonomią przed jak i w dobie pandemii. Chcemy się skoncentrować na globalizacji praw pracowniczych i zagrożeniach z tym związanych, z równoczesną próbą wskazania rozwiązania. Globalizacja ekonomii i praw pracowniczych to zagadnienia, które zostały wpisane w program działań Międzynarodowego Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności. Chcielibyśmy, żeby obrady zostały zwieńczone „okrągłym stołem” pomiędzy przedstawicielami związków zawodowych, ruchów społecznych, ludzi nauki i Kościoła.

Program

DZIEŃ I – KONCENTRACJA NA OSOBIE LUDZKIEJ I WSPÓLNOCIE PRACY

Wprowadzenie

09:30-09:45	Abp. Marcelo Sánchez Sorondo Kanclerz Papieskiej Akademii Nauk Społecznych
09:45-10:00	Abp. Marek Jędraszewski Metropolita Krakowski, Wielki Kanclerz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie
10:00-10:15	Piotr Duda Przewodniczący NSZZ „Solidarność”
10:15-10:30	Prof. Stefano Zamagni Przewodniczący Papieskiej Akademii Nauk Społecznych

Sekcja I – Od eucharystycznego doświadczenia komunii do polskiego doświadczenia solidarności

Prowadzący: Prof. Stefano Zamagni

10:30-10:50	<i>O globalizacji idei solidarności</i> Prof. Rocco Buttiglione Przewodniczący Rady Naukowo-Programowej Międzynarodowego Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności
10:50-11:10	<i>Powstawanie filozofii solidarności w Polsce</i> Ks. prof. Władysław Zuziak Dyrektor Międzynarodowego Centrum Badań nad Fenomenem Solidarności
11:10-11:30	Dyskusja
11:30-11:50	Przerwa

Sekcja II – Ekonomia Franciszka i nowy ruch pracowniczy

Prowadzący: Prof. Rocco Buttiglione

11:50-12:10	<i>Nowe formy solidarności w świetle nauczania Jana Pawła II</i> Prof. Stefano Zamagni
12:10-12:30	<i>Ekonomia Franciszka jako postulat stworzenia nowego systemu solidarności społeczno-gospodarczej</i> Prof. Zbigniew Krysiak
12:30-12:50	<i>Rola polityki budżetowej w solidarności gospodarczej</i> Prof. Jeffrey Sachs
12:50-13:10	Dyskusja
13:10-15:00	Przerwa

Sekcja III – Wyzwania moralne i społeczne związane z światową ekonomią i pandemią COVID-19

Prowadzący: Prof. Joanna Mysona Byrska

15:00-15:20	<i>O transformacji wymiaru sprawiedliwości i zrównoważonym rozwoju. Dlaczego w dobie pandemii COVID-19 potrzebujemy aktywne chrześcijańskie głosy w debacie na temat ekologii i gospodarki światowej</i> Prof. Marek Rymśza
15:20-15:40	<i>Rola szczepionek przeciw COVID w kontrolowaniu pandemii SARS-CoV-2</i> Prof. Katarina Le Blanc
15:40-16:00	<i>Gospodarka i rynek pracy w okresie pandemii COVID-19 – obrona interesów pracowniczych vs. troska o wspólne dobro</i> Jarosław Lange
16:00-16:20	<i>W kierunku odnowionego ruchu robotniczego w Ameryce Łacińskiej opartego na solidarności i braterstwie w czasach Przemysłu 4.0</i> Prof. Rodrigo Guerra Lopez
16:20-16:30	Przerwa
16:30-17:00	Dyskusja

**DZIEŃ II – KONCENTRACJA NA GLOBALIZACJI PRAW PRACOWNICZYCH I ZAGROŻENIACH Z TYM
ZWIĄZANYCH – PRÓBA WSKAZANIA ROZWIĄZANIA**

Sekcja IV – Globalizacja ekonomii i praw pracowniczych

Prowadzący: ks. prof. Władysław Zuziak

10:00-10:20	<i>Solidarność w ubezpieczeniach społecznych na przykładzie polskiego systemu emerytalnego</i> Prof. Marcin Zieleniecki
10:20-10:40	<i>Ocena niektórych współczesnych praktyk zarządzania ludźmi w świetle Laborem exercens</i> Dr Paulina Bednarz-Łuczewska
10:40-11:00	<i>Cyfrowa solidarność i ekonomia z nową duszą</i> Prof. Gustavo Beliz
11:00-11:20	<i>Od peryferii do centrum. Jak argentyńskie związki zawodowe inspirowane są nauczaniem Papieża i przykładem Solidarności?</i> Gustavo Vera
11:20-11:50	Dyskusja
11:50-12:20	Przerwa

Sekcja V – „Okrągły stół” pomiędzy przedstawicielami Kościoła, świata nauki, związków zawodowych i ruchów społecznych

Prowadzenie dyskusji: Dr Paulina Bednarz-Łuczewska

12:20-14:20	<i>Uczestnicy dyskusji:</i> Rocco Buttiglione Piotr Duda Krzysztof Wielecki Marco Bentivogli Joaquín Pérez da Silva
14:20	Zakończenie konferencji